

**KIADÓI IDÉZÉS- ÉS CÍMLEÍRÁSI TECHNIKA –
ANYAGLEADÁSI KÖVETELMÉNYEK**

Használják:
a Fiatal Írók Szövetsége (FISZ),
a Magyar Műhely Kiadó,
a Ráció Kiadó,
valamint a Szépirodalmi Figyelő
szerkesztői, szerzői

IDÉZÉSTECHNIKA

Az idézet mindig legyen *betűhív* a felhasznált forráshoz képest. Ez nem feltétlenül jelent nyomdahűséget, például a 19. században (sőt a 20. század első felében is) Magyarországon is szokásos « » idézőjelet nem kell szolgáian átvenni (nyugodtan helyettesíthető a mai „ ” jelekkel). Meg kell viszont tartani az eltérő magánhangzó-hosszúságot, illetve a cz használatát a régebbi szövegekben. Ha egy szövegnek több kiadása is létezik, akkor lehetőleg a kritikai kiadást kell használni.

A számítógépes karakterkészletek korában elvárható, hogy a sajátos betűk, karakterek (például a hosszúnyakú s: ſ, az ù, a szláv, román stb. sajátos karakterek) az idézetben eredeti alakjukban szerepeljenek, főleg ha ennek a jelentést megkülönböztető vagy stilisztikai jelentősége lehet. Az idegen nyelvű szövegek, nevek esetében különösen nagy figyelmet fordítsunk a speciális karakterekre.

Az idézetbe való szerzői beavatkozást (betoldást, elhagyást, magyarázatot) [szögletes zárójelben] jelezzük (a három pontot is [...]).

A betűhűség azt is jelenti, hogy *mondat közbeni idézetet is nagybetűvel kezdjük, ha az idézet maga nagybetűvel kezdődik:*

Míg Petőfi biztos volt benne, hogy „A magyar név megint szép lesz”, addig Arany már szkeptikusabban állt ehhez a kérdéshez.

Ugyanakkor *ha saját szövegünkhöz használjuk fel az idézetet, a mondat helyessége érdekében parafrázálhatjuk, azaz grammatikailag egyeztetjük, és kevésbé kell tekintettel lenni az eredeti helyesírásra:*

Petőfi legszívesebben „hajnal lenne”, ha kedvese épp a napsugár alakját ölténé magára.

Az idézett szövegből történő törlést a locuson belül mindig a [...] jellel jelezzük, akár az idézett szöveg elejéről történik a kihagyás:

„[...] mintha látnám természetes növést” – mondhatnám Arany Jánossal;

akár az idézett szövegen belül történik a kihagyás:

Bár „átlóve oldalunk [...] szabadok vagyunk”, hinnünk kell ebben.

Az idézet végén értelemszerűen kell használni a központozást: ha a mondatot folytatjuk az idézet után, akkor elhagyjuk az idézet végéről az esetleges ves-

szót, pontosvesszőt, pontot. Ha az idézet tartalmaz legalább egy teljes (idézett) mondatot, s ezzel zárul a mi mondatunk is, akkor a mondatzáró írásjel (pont) a záró idézőjel elé kerül. Ha jegyzetutalás történik az idézetre, *a jegyzetindex sosem előzheti meg központosítást*, és ez igaz a nem idézetes szöveghelyekre is. A helyes karaktersorrend: „Lennék én rózsarózsabimbó”,¹ stb. Ahogy a költő mondja: „Hozzám már hűtlen lettek a szavak”.²

A *kiemelt idézet* előtt és után üres sor van, s az elején és a végén nincs idézőjel. Nem emeljük ki az idézetet, ha a címben (alcímben) jelzett témához nem kapcsolódik szorosan, ha például egy Jókai-művet értelmezünk, nem kap kiemelt szerepet mondjuk egy mégoly hosszú, párhuzamos Mikszáth-idézet. Ha viszont egy mű (életmű stb.) befogadástörténetét, recepcióját vizsgáljuk, természetesen kiemelt idézet lehet a másoktól vett tanulmány-, kritika-, recenzió-, művészlet. Szintén kiemelt idézetként kell kezelni a sorokra tördelt verscitatú-mokat:

A szán hátulsó bakján állt egy fiatal ember. Mikor Zeneida átvette a csokrot, az a fiatal férfi odahajolt eléje úgy, hogy az ábrázata éppen megfordítva került a hölgy arcával szembe. Még az ismerős arca is nehéz ily helyzetben ráismerni.

A megfordított arc ezt súgta a hölgynek:

„Timeo Danaos et dona ferentes.”

– Nem tudok diákul – szolt a hölgy –, fordítsd le más nyelvre.

S a megfordított fő extemplo visszaadta azt hazai nyelvén tökéletes hexameterben: „Félek a muszkától, ha ajándékot hoz élém, is.”

– Köszönöm, *Puskin!* (I/53. Kiemelés az eredetiben.)

CÍMLEÍRÁSI SZABÁLYOK

A forráshivatkozás, cíMLEÍRÁS alapvetően egy mondatnak számít, amelyet a lehető legkevesebb fölösleges jellel látunk el. CíMLEÍRÁSUNKNAK a kötetek címlapjából (nem a borítón szereplő adatokból) kell kiindulnia.

A szerző családi nevét kapitálchennel szedjük, a címet kurziváljuk. (Ha egy adott címben szerepel eleve kurzív rész, azt viszont álló betűkkel adjuk vissza.) A kiadás adatainak sorrendje: SZERZŐ – *cím* – KÖZREMŰKÖDŐ – kiadó – kiadás helye – kiadás éve – oldalszám. Az egyes tételegységeket vesszők választják el. A magyar főváros mint a kiadás helyének rövidítését nem alkalmazzuk, ki kell írni: Budapest. A kiadók esetében az intézményi formát jelölő „Kiadó” szót elhagyjuk mind a magyar, mind a külföldi kiadók esetében. A lapszám után nem

áll semmilyen rövidítés (tehát nem használjuk az old., p., pp. stb. rövidítéseket). Folyóirat-publikációnál csak a cikk címét kurziváljuk, a periodika vagy sorozat címét (miután nem egyedi cím) nem.

A főszövegben sem kurziváljuk a periodikák címét. Kurziválni csak a könyv-, kötet-, ciklus- és műcímekeket lehet.

1. Egy szerző önálló műve

KERÉNYI Károly, *Görög mitológia*, Gondolat, Budapest, 1997.

Az alcímet a főcím után tett pont előzi meg, az egyéb, másutt alkalmazott központosítási jelet (kettőspont, gondolatjel) is ezzel váltjuk ki, akkor is, ha az eredeti közleményben az alcím zárójelben áll:

KRÚDY Gyula, *Pesti levelek. Publicisztikai írások*, szerk. TÓTH Lajos – UDVARHELYI Dénes, Szépirodalmi, Budapest, 1963.

BÉCSY Tamás, *Akire süt a nap. (Zilahy Lajos: Süt a nap)*, Irodalomtörténet 1999/1., 48–60.

Amennyiben a főcímet mint amolyan költői megszólalást egy írásjel (például kérdőjel, felkiáltójel vagy három pont) zárja, akkor nem kell kitenni újabb pontot.

BÉCSY Ágnes, *„Halljuk, miket mind a lekötött kalóz...” Berzsenyi versek elemzése*, Korona Nova, Budapest, 1998.

Ha a szerző neve genitivusban szerepel, a neve utáni vesszőt elhagyjuk:

ZRÍNYI Miklós *Összes művei* (stb.)

Külföldi szerző esetében a keresztnév (keresztnévek) állnak elől. A külföldi szerző, szerkesztő keresztnévét nem monogrammal, hanem a teljes név kiírásával jelöljük. Ha maga a szerző illetve kiadója alkalmazta a keresztnév-monogramos jelölést, a neveket szögletes zárójelben oldjuk fel:

Friedrich KITTLER, *Optikai médiumok*, ford. KELEMEN Pál, Ráció, Budapest, 2005, 9.

D[avid]. H[erbert]. LAWRENCE, *Lady Chatterley's Lover and „A Propos of Lady Chatterley”*, Penguin, Harmondsworth, 1994.

Több keresztnévvel bíró szerzőknél előfordul, hogy csak az egyik keresztnévüket oldják fel maguk, a másikat következetesen monogramos formában használják, ezt meghagyjuk (tehát J. Hillis Miller és nem Joseph Hillis Miller). Ha maga a szerző (kiadó) nem oldja fel legalább az egyik keresztnév-monogramot, magunknak kell feloldanunk. (Vannak feloldhatatlan keresztnév-monogramok, például a romantikakutatás egykori professzorát, W. J. B. Owent még a halálakor írt nekrológokban is WJB-nek említették, az ilyen esetekkel nincs mit kezdeni.)

A sk. (s a következő) utalást nem használjuk, helyette kiírjuk mindkét oldalszámot: nem 13 sk., hanem 13–14. Az skk. (s a következők) utalást lehetőleg kerüljük, csak akkor alkalmazzuk, ha valamiért nem tudjuk vagy akarjuk kiírni a többi, illetve utolsó oldalszámot, esetleg kiváltható az „és több helyen” kitétellel:

BÉCSY Tamás, *Akire süt a nap*. (Zilahy Lajos: Süt a nap), Irodalomtörténet 1999/1., 49 skk.

BÉCSY Tamás, *Akire süt a nap*. (Zilahy Lajos: Süt a nap), Irodalomtörténet 1999/1., 48 és több helyen.

A periodikák címe után nem tesszük ki a vesszőt, a kiadványszám után viszont (mivel sorszám) pontot rakunk. A folyóiratot évszámával/számával jelezzük, de ha maga a folyóirat (vagy a szakirodalom) úgy használja, a kezdetektől sorszámát is feltüntethetjük, az évszámot azonban ilyenkor is ki kell tenni:

Bernhard WALDENFELS, *Das Eigene und das Fremde*, Deutsche Zeitschrift für Philosophie 43. (1995), 611–620.

ANDRÁS Sándor, *Az Ever Est megmászása*, Magyar Műhely 137. (2005/4.), 5.

Napi- és heti/kéthetlapoknál lehetőleg a dátumot is, a lap számát is tüntessük fel:

Magyar Nemzet 2005. december 1., 245. sz., 3–4.

Az évkönyvek is periodikának számítanak, tehát címét nem kurziváljuk, és nem egyenlőségjel után, hanem vessző után következnek:

A Kisfaludy-Társaság Évlapjai XXV. (1902), 130–140.

JENEI Ferenc, *A „Szigeti veszedelem” magyar hősei*, Janus Pannonius Múzeum Évkönyvei 1965, 257–262.

Ide tartoznak a sorozati periodikák is, a Studia Litteraria stb.

A közismert folyóiratcím-rövidítéseket (ItK, It, EphK stb.), sorozatcím-rövidítéseket (RMKT, RMDE, RMK stb.) lehet alkalmazni, ennek eldöntése a felelős szerkesztő hatásköre.

Amikor egy tanulmányra vagy többlapnyi terjedelemben hivatkozunk, akkor az oldalszámok között kötőjel áll. Előfordul, hogy több lapra, avagy több részletre is hivatkozunk egymás után. Ilyenkor az oldalegységeket vessző választja el, a számok után nem kell pont.

KRÚDY Gyula, *Pesti levelek. Publicisztikai írások*, szerk. TÓTH Lajos – UDVARHELYI Dénes, Szépirodalmi, Budapest, 1963, 7–10, 22–26, 28, 78–85.

Ha egy periodikából idézünk két, egymástól különböző számban megjelent terjedelmet a kettő között pontosvessző áll, az oldalszámok után nem kell pont.

NAGY Ignác, *A pesti ficsúr*, Életképek 1844/4., 12–16; 1844/5., 17–22.

2. Több szerző közös műve

CSORBA Sándor – TAKÁCS Péter, *Kölcsey és Szatmár megye*, Nyíregyháza, 1988.

A két (vagy több) szerző nevét gondolatjellel választjuk el, a jel előtt és után szóközzel.

3. Többszerzős tanulmánykötet

Az irodalom elméletei, szerk. THOMKA Beáta, Jelenkor, Pécs, 1996.

A „szerkesztő, szerkesztette” rövidítve szerepel: szerk. A szerkesztő(k) soha nem szerepel(nek) szerzőként, kivéve, ha munkájuk valóban szerzői jellegű, s a kiadó eleve így tüntette fel őket:

KALLÓS Zoltán, *Balladák könyve. Élő erdélyi és moldvai magyar népbaladák*, kiad. SZABÓ T. Attila, Magyar Helikon, 1973.

BUDA Attila, *A magyar irodalom repertórium 2003*, Szépirodalmi Figyelő, Budapest, 2005.

4. Tanulmánykötetben, szöveggyűjteményben, válogatásban megjelent mű

BEKE Judit, *Olvadási szokások és megszokások. Megközelítések tizenévesekkel való közös olvasási tapasztalatokhoz = Kánon és olvasás – Kultúra és közvetítés*, II., szerk. BENGI László – SZ. MOLNÁR Szilvia, FISZ, Budapest, 2002, 31–35.

Friedrich SCHLEGEL, *Eszmék (67.)*, ford. TANDORI Dezső = August Wilhelm SCHLEGEL – Friedrich SCHELEGEL, *Válogatott esztétikai írások*, szerk. ZOLTAI Dénes, Magvető, Budapest, 1980, 500.

Nem használjuk az „in”-t, hanem egyenlőséggel jelezzük, hogy nem önálló kötetről van szó. Az egyenlőségjel utániakra mindaz érvényes, mint a fentiekben és az alábbiakban.

Ugyanígy járunk el, ha valakinek gyűjteményes kötetéből idézzük az egyik írást:

Anton Pavlovics CSEHOV, *Sirály* = Uő., *Színművek (1887–1904)*, ford. MAKAI Imre, Európa, Budapest, 1973.

Többkiadás vagy több kiadási hellyel rendelkező kötetnél szintén gondolatjel alkalmazunk, de előtte-utána csak akkor áll szóköz, ha a kiadók (kiadási helyek) nevei nem mind egytagúak:

Walter J. ONG, *Orality and Literacy*, Methuen–Printbook, London – New York, 1982.

Walter J. ONG, *Orality and Literacy*, Methuen – Oxford UP, London – New York, 1982.

Walter J. ONG, *Orality and Literacy*, Methuen, München–London, 1982.

5. Többkötetes vagy sorozat részeként megjelent mű

Magyar Nagylexikon, VI., szerk. BÁRÁNY Lászlóné, Magyar Nagylexikon, Budapest, 1998.

Cseres Tibor = *Magyar Nagylexikon*, VI., szerk. BÁRÁNY Lászlóné, Magyar Nagylexikon, Budapest, 1998, 32.

A kötetsorszámot a cím után jelezzük római számmal, utána pont áll.

Ha a kötet egy életműsorozat része, a következőképpen kell leírni:

ARANY János *Levelezése (1857–1861)*, kiad. KOROMPAY H. János = Uő. *Összes művei*, XVII., sorozatszerk. KOROMPAY H. János, Universitas, Budapest, 2004.

Olyan sorozatcímek esetében, amelyek római számot tartalmaznak (például RMKT XVII. század), a kötetszámot arab számmal jelöljük: *Régi Magyar Költők Tára XVII. század*, 12., s. a. r. VARGA Imre – Cs. HAVAS Ágnes – STOLL Béla, Akadémiai, Budapest, 1987.

Egyéb sorozatokat nem tüntetünk fel a címléírásban. A „Mester Jókai” például a Ráció–Tudomány sorozat 4. kötete. Ha ezt fontosnak tartjuk, leírhatjuk, de ne a címléírásban szerepeljen: Lásd a Ráció–Tudomány sorozat 4. kötetében: „Mester Jókai”. *A Jókai-olvasás lehetőségei az ezredfordulón*, szerk. HANSÁGI Ágnes – HERMANN Zoltán, Ráció, Budapest, 2005, 37, illetve a címléírás után önálló tételként: „Mester Jókai”. *A Jókai-olvasás lehetőségei az ezredfordulón*, szerk. HANSÁGI Ágnes – HERMANN Zoltán, Ráció, Budapest, 2005. (Ráció–Tudomány 4.)

6. Egyéb közreműködők feltüntetése

A szövegek, kiadványok alkotó közreműködőinek családnevét ugyanúgy kapitálchennel emeljük ki, mint a szerző(k)ét. Ilyen közreműködő a szerkesztő, a válogató, a szövegkiadó, a sajtó alá rendező, a jegyzetkészítő, a fordító, az illusztrátor. A szerkesztőhöz (szerk.) hasonlóan a közreműködés minőségét rövidítve közöljük.

KRÚDY Gyula, *Pesti levelek. Publicisztikai írások*, szerk. TÓTH Lajos – UDVARHELYI Dénes, Szépirodalmi, Budapest, 1963.

KRÚDY Gyula, *Telihold. Elbeszélések 1916–1925*, vál. BARTA András, Szépirodalmi, Budapest, 1981.

ZRÍNYI Miklós *Prózai művei*, NÉGYESY László hagyatékából kiad. KOVÁCS Sándor Iván és az ELTE Zrínyi-szeminárium, Zrínyi, Budapest, 1985.

BALASSI Bálint *Versei*, s. a. r., jegyz. KŐSZEGHY Péter – SZENTMÁRTONI SZABÓ Géza, Budapest, 1993.

Friedrich KITTLER, *Optikai médiumok*, ford. KELEMEN Pál, Magyar Műhely – Ráció, Budapest, 2005.

Többfordítós (tanulmány)kötet esetén a fordítót a cím után tüntetjük fel: Alekszandr Szergejevics PUSKIN, *Képzelt beszélgetés I. Sándor cárral*, ford. MÁRKUS Gyula = Uő., *Cikkek – Történelmi tanulmányok – Napló*, szerk. NAGY Jenő, Európa, Budapest, 1981, 336–337.

A fordítót minden olyan esetben fel kell tüntetni, ha az adott műből (nem saját magyarázatunkban) idézünk is.

HIVATKOZÁSOK A JEGYZETEKBE

Az utalásokat-utasításokat minden magyar nyelvű kiadványban magyarul kell megfogalmazni, nem „cfr. (confer)”, hanem „vö. (vesd össze)”, nem „passim”, hanem „és több helyen”, nem „vide”, hanem „lásd” stb. A „lásd” utalást jegyzetben sem rövidítjük,* tehát *nem l.*, *nem ld.*, *nem lsd.*

Az egyes jegyzetek közötti, illetve a jegyzetek és főszöveg közötti utalásrendszer megoldására két mód lehetséges.

1.

A főszövegben hivatkozott mű címét teljes bibliográfiai minőségében leírjuk, s a további jegyzetekben erre a leírásra utalunk vissza.

Ha a legutoljára említett tételre hivatkozunk ismét, a szerzőt és címet stb. elhagyjuk, s az *Uo.* rövidítéssel utalunk vissza, ha eltér a hivatkozott oldalszám a legutóbbtól, akkor azt is feltüntetjük:

- 1 Friedrich KITTLER, *Optikai médiumok*, ford. KELEMEN Pál, Magyar Műhely – Ráció, Budapest, 2005, 25–26.
- 2 *Uo.*, 29.
- 3 *Uo.*

Korábban már teljes címléírással hivatkozott műre a szerző családi nevével és az *I. m.* rövidítéssel utalunk vissza: KITTLER, *I. m.*, 48. Ha többszerzős kötetről van szó, a neveket gondolatjellel kapcsoljuk, de mivel most egy-egy szót kötünk össze, nem tesszük ki a szóközt, például:

- 1 ANTAL István – JAKAB Erika – PAUER Gyula, *Párhuzamos monológok*, Magyar Műhely, Budapest, 2005.
- 2 ANTAL–JAKAB–PAUER, *I. m.*

* A főszövegben az stb. és etc. kivételével semmilyen szórövidítést nem alkalmazunk (kivéve ha az általunk idézett szövegben rövidítve szerepel), tehát kiírjuk: például (nem pl.), úgynevezett (nem ún.), illetve (nem ill.), című (nem c.) stb.

Ha egy szerző több publikációjára is hivatkozunk, a visszautalás során a szerző családnéve után *I. m.* rövidítés helyett a címet ismétljük meg (akár rövidítve is): KRÚDY, *Pesti levelek*, 18–19; KRÚDY, *Telihold*, 25–28.

Ha a hivatkozott mű életműsorozat vagy szövegtankönyvi sorozat (RMKT, RMDE stb.) része, akkor az első előfordulásnál a címléírás után zárójelben megadjuk a sorozatcímre utaló rövidítést: ARANY János *Levelezése (1857–1861)*, kiad. KOROMPAY H. János = Uő. *Összes művei*, XVII., sorozatszerk. KOROMPAY H. János, Universitas, Budapest, 2004 (a továbbiakban AJÖM XVII), s a visszautalás így szerepel:

2 AJÖM XVII, 236.

Régi Magyar Költők Tára XVII. század, 12., s. a. r. VARGA Imre – Cs. HAVAS Ágnes – STOLL Béla, Akadémiai, Budapest, 1987 (a továbbiakban RMKT XVII 12), s a visszautalás így szerepel:

2 RMKT XVII 12, 41.

Ha ugyanannak a műnek több kiadására is hivatkozunk, akkor a szerző és cím mellé az évszámot is kiteszük: KRÚDY, *Vörös postakocsi*, 1913, KRÚDY, *Vörös postakocsi*, 1985.

Egy már leírt tanulmánykötetből másik dolgozat említése esetén a kötetre rövidítve utalunk: TÖRÖK Lajos, *A jövő emlékezete. A jövő század regénye = „Mester Jókai”*, 64–76.

Ha egy könyv második stb. kiadását említjük, ezt a kiadás évszáma mögé indexbe tett számmal jelezzük: KLANICZAY Tibor, *Zrínyi Miklós*, Akadémiai, Budapest, 1964².

Több tanulmányt közreadó kötetek esetében minden tanulmányban az első előfordulásnál ki kell írni a teljes bibliográfiai leírást, s a tanulmányban erre, illetve ehhez képest hivatkozunk vissza.

2.

Előfordulhat, hogy egy tanulmánykötet olyan szövegeket tartalmaz, amelyekben több, különböző helyen ugyanarra a munkára hivatkozik vissza a szerző, ám ennek visszakeresése több tucat oldalon keresztül meglehetősen nehézkes lenne.

Ez esetben a jegyzetekben csak a bibliográfiai tételre való utalást tesszük meg, s a kötet végén egy bibliográfiai jegyzékben oldjuk fel az adott utalószókat.

Az utalások szintaktikájának elve a címléírásokét követi. Az utalás három elemből épül fel.

Szerzői név/nevek kapitalchännel, dátum, és szükség esetén oldalszám. Vesszőt a dátum után, az oldalszám elé teszünk. CSEHOV 1973, 147. NAGY 1987, 45–92.

Amennyiben többszerzős tanulmánykötetről van szó, akkor a szerkesztőt emeljük ki névként.

A kétszerzős/szerkesztős kötetek esetében a nevek közé kötőjelet teszünk, szóköz nem kell:

REMÉNYI–TARJÁN 1983, 45.

Vannak olyan kötetek, amelyek esetében a szakma inkább a cím alapján tartja számon a köteteket, vagy a szerző kiléte bizonytalan, esetleg teljesen mellékes. Ilyen esetekben a cím egy-két szavas rövidítése kurziválva, majd a dátum adja meg a megfelelő jelölést:

István Intelmei 1983.

Amennyiben többkötetes műről van szó, akkor a dátum után vesszővel elválasztva tüntessük fel a kötetszámot.

Vannak olyan sorozatok (elsősorban kritikai kiadások), amelyeknek bevált, megszokott rövidítésük van. Például KazLev, PSÖM, VMÖM stb. Ezeket a rövidítéseket megtarthatjuk, azonban ezekben az esetekben is tüntessük fel a kötet dátumát:

VMÖM 1967 – VÖRÖSMARTY Mihály, *Nagyobb epikai művek*, II., s. a. r.
HORVÁTH Károly – MARTINKÓ András, Akadémiai, Budapest, 1967. (Vörösmarty Mihály Összes Művei 5.)

Amennyiben a bibliográfiában több hasonló vezetéknevű szerző áll, akkor ezeket – ha egy időben írtak – megkülönböztethetjük keresztnevük első betűjének feltüntetésével:

- 1 KOVÁCS Á. 1983
- 2 KOVÁCS I. 1991.

Az azonos szerzőtől egy évben megjelenő könyveket a dátum utáni kisbetűvel különböztetjük meg.

- 1 TANDORI 2004.
- 2 TANDORI 2004a.
- 3 TANDORI 2004s.

Ezen utalásmód esetén nincsen visszahivatkozás korábbi jegyzetre, viszont minden utalónak pontosan meg kell egyeznie a bibliográfiában szereplővel, és minden utaló adathoz kel tartoznia egy bibliográfiai címleírásnak.

A kéziratári források jelölésénél a forráshely feltüntetése után az anyag levéltári jelzetét, majd a folio számát jelezzük, a szokásos módon.

ANYAGLEADÁSI KÖVETELMÉNYEK

A szövegeket doc vagy rtf kiterjesztésű fájlokban kérjük tördelésre továbbítani. Főleg az újabb és újabb bekezdéseket tabulátorral, behúzással vagy üres szóközökkel kiemelni, hiszen ahogy a szövegszerkesztő, úgy a tördelőprogram is felismeri, mikor kezdődik új bekezdés. Elég csupán a speciális bekezdéseket (középre igazítás, egy adott verssor behúzásos kezdése stb.) jelezni.

Speciális karakterek (ciril, görög betű stb.) esetén kerülni kell az otf fontok használatát, ezeket specálisan kialakított fontkészletekkel gépeljük be. Ne használjuk a Word szimbólumbeillesztő segédprogramját, mert az ily módon beillesztett karakterek elveszhetnek a tördelőprogramban. (Ha egy karakter kódját nem ismerjük, előkereshető a karaktertáblából [charmap.exe].)

A képeket ne (csak) a szövegfájlba illesztve, hanem önálló képfájlként (jpg, tiff, esetleg pdf) kérjük eljuttatni a kiadóhoz, lehetőleg 300, de minimum 150 dpi felbontásban.